

1. Болдырева Н. В. Роль и значение внутренних коммуникаций в условиях современного бизнеса. *Вестник Евразийской науки*. 2018. №1. URL: <https://esj.today/PDF/53ECVN118.pdf> (дата звернення 30.10.2019).
2. Королько В.Г. Основи публік релейшинз. М.: Реал-Бук; К.: Ваклер, 2000. 526 с.
3. Осовська Г. В., Осовський О. А. Ефективність маркетингових комунікацій в системі управління діяльністю підприємства. *Агросвіт*. 2012. № 22. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/22_2012/5.pdf (дата звернення: 25.10.2019).

References

1. Boldyreva, N. V. "The role and importance of internal communications in modern business." *Bulletin of the Eurasian Science*, no. 1, 2018, esj.today/PDF/53ECVN118.pdf. Accessed 30 Oct. 2019.
2. Korolko, V.G. *Fundamentals of public relations*, Real Buk, Wakler, 2000.
3. Osovskaya, G.V., and O. A. Osovskiy. "Efficiency of marketing communications in the management system of the business." *Agrosvit*, no. 22, 2012, www.agrosvit.info/pdf/22_2012/5.pdf. Accessed 25 Oct. 2019.

УДК 347.73

doi: 10.15330/apred.2.15.46-52

Галушчак І.Є.

РОЗРАХУНКИ З ОПЛАТИ ПРАЦІ З ОРГАНАМИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ У ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника",
Міністерство освіти і науки України,
кафедра обліку і аудиту,
вул. Шевченка, 54, м. Івано-Франківськ,
76000, Україна,
тел.: 0342596003,
e-mail: iryna.galushchak@gmail.com

Анотація. Метою даної статті є розглянути загальні правила та тенденції правового регулювання здійснення розрахунків з оплати праці з органами соціального страхування у звітності підприємства; особливості відображення розрахунків за виплатами працівникам у звітності підприємства; окреслити основні напрямки вдосконалення здійснення розрахунків з оплати праці з органами соціального страхування.

У статті розглянуто особливості здійснення розрахунків з оплати праці з органами соціального страхування у звітності підприємства. Зазначено проблеми, які виникають при веденні обліку праці, нарахуванні та виплати заробітної плати. Окреслено основні напрямки вдосконалення при здійсненні розрахунків з оплати праці з органами соціального страхування. Наведено відображення розрахунків за виплатами працівникам у звітності підприємства. Здійснено відображення у фінансовій звітності стану розрахунків по операціях з оплати праці. Дані про розрахунки за виплатами працівникам відображаються у фінансовій, статистичній, податковій та спеціальній звітності. Досліджено законодавчо-нормативне регулювання обліку та аналізу оплати праці і розрахунків з органами соціального страхування. Основним документом, який визначає економічні та організаційні засади оплати праці працівників, які перебувають у трудових відносинах, на підставі трудового договору з підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності та господарювання, а також з окремими громадянами та сфери державного і договірної регулювання оплати праці є Закон України "Про оплату праці". Він спрямований на забезпечення відтворювальної та стимулюючої функцій заробітної плати. Визначено, що основними формами оплати праці є відрядна та погодинна, а системи соціального страхування поділяються на добровільне та обов'язкове соціальне страхування.

Ключові слова: заробітна плата, органи соціального страхування, звітність підприємства, розрахунки з оплати праці.

Galushchak I.Ye.

CALCULATIONS ON RENUMERATION OF LABOR WITH THE SOCIAL INSURANCE BODIES IN THE COMPANY'S REPORTING

Vasyl Stepanyk Precarpathian national university,
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Department of Accounting and Audit,
Shevchenka str., 54, Ivano-Frankivsk,
76000, Ukraine,
tel.: 0342596003,
e-mail: iryna.galushchak@gmail.com

Abstract. The purpose of this article is to review the general rules and trends in the legal regulation of remuneration of labor with social security bodies in the company's reporting; peculiarities of displaying of remuneration of labor in the company's reporting, outline the main areas of improvement of remuneration of labor with social security agencies.

The article deals with the peculiarities of calculations on remuneration of labor with the social insurance bodies in the company's reporting. The problems in keeping records of work, accrual and payment of wages are encountered. The basic directions of improvement at realization of calculations on remuneration of labor with social insurance bodies are outlined. The calculation on remuneration of labor in the company's reporting is shown. The data of the status of remuneration of labor in the financial reporting are reflected. Data on remuneration of labor are reflected in the financial, statistical, tax, and specialty statements. The legislative and regulatory regulation of accounting and analysis of remuneration and payments of labor with social insurance bodies is investigated. The main document that defines the economic and organizational principles of remuneration of employees who are in employment relations, on the basis of an employment contract with enterprises, institutions, organizations of all forms of ownership and management, as well as with individual citizens and areas of state and contractual regulation of remuneration of labor of Ukraine "On remuneration of labor". It aims to provide the reproductive and stimulating functions of wages. It is determined that the main forms of remuneration of labor are part-time and hourly, and social insurance systems are divided into voluntary and compulsory social insurance.

Keywords: salary, social security agencies, company's reporting, remuneration of labor.

Вступ. Ведення обліку праці, нарахування та виплати заробітної плати є важливим елементом системи обліку та управління підприємством, оскільки, з одного боку, допомагає визначити суму витрат підприємства на оплату праці і відповідно визначити фактичну собівартість виготовленої продукції, виконаних робіт та наданих послуг, з іншого боку, дозволяє максимально ефективно використовувати наявні трудові ресурси підприємства.

На сьогодні в умовах застосування комп'ютерних технологій на перший план виноситься перебудова організації оплати праці, здійснення відповідної реформи з ціллю поетапного зростання заробітної плати та створення ефективною мотиваційної системи, яка ґрунтується на поєднанні соціальних гарантій та економічних стимулів.

Постановка завдання. Метою даної статті є розглянути загальні правила та тенденції правового регулювання здійснення розрахунків з оплати праці з органами соціального страхування у звітності підприємства; особливості відображення розрахунків за виплатами працівникам у звітності підприємства. Окреслити основні напрямки вдосконалення при здійсненні розрахунків з оплати праці з органами соціального страхування.

Результати. Важливим етапом в обліковому процесі є складання звітності підприємства. Дані про розрахунки за виплатами працівникам відображаються у фінансовій, статистичній, податковій та спеціальній звітності. У фінансовій звітності інформація, яка стосується витрат на оплату праці, відображається у ф. № 1 “Баланс” (Звіт про фінансовий стан) та ф. № 2 “Звіт про фінансові результати” (Звіт про сукупний дохід) (табл. 1).

Таблиця 1

Відображення у фінансовій звітності стану розрахунків по операціях з оплати праці

Table 1

Display of status of calculation on remuneration of labor in the financial reporting

Назва об'єкта	Номер рахунку	Код рядка
<i>Баланс (Звіт про фінансовий стан)</i>		
Поточна кредиторська заборгованість за:		
розрахунками з бюджетом (у частині розрахунку з податку на доходи фізичних осіб)	64	1620
розрахунками зі страхування (у частині розрахунку з ЄСВ)	65	1625
розрахунками з оплати праці	66	1630
<i>Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)</i>		
Витрати з оплати праці	23, 91, 92, 93, 94	2050, 2130, 2150, 2180, 2505
Відрахування на соціальні заходи	23, 91, 92, 93, 94	2130, 2150, 2180, 2510

Альбом форм державних статистичних спостережень на 2019 рік можна знайти на офіційному веб-сайті Державної статистики у розділі “Для респондентів”.

Там же можна знайти бланки форм та методологічні документи щодо їх заповнення. У паперовому вигляді звітно-статистичну документацію можна отримати безпосередньо в територіальних органах Державної статистики.

До податкової звітності належить ф. 1 ДФ “Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку”. Податковий розрахунок подається окремо за кожний квартал (податковий період) протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного кварталу до органу Державної податкової служби України. Окремий податковий розрахунок за календарний рік не подається.

Перелік форм статистичної звітності з праці, яку мають заповнювати та подавати респонденти протягом 2019 року, наведено в табл. 2.

До спеціальної звітності, яка стосується виплат працівникам підприємства, належить звіт з Єдиного соціального внеску.

Про розрахунки по соціальному страхуванні підприємству потрібно звітуватися і для цього використовуються як фінансова Звітність так і статистична й податкова звітності.

Відповідно до чинного законодавства підприємства зобов'язані подавати квартальну та річну фінансову звітність, до сфери управління яких вони належать, власникам, органам державної виконавчої влади та іншим користувачам (податковим, фінансовим, статистичним органам, фондам, банкам тощо).

Таблиця 2

Статистична звітність із праці, яку мають подавати респонденти протягом 2019 року

Table 2

Statistical reporting of the work to be submitted by respondents during 2019

Назва звіту	Форма звіту	Коли подається	Роз'яснення щодо заповнення
№ 1-ПВ (місячна) “Звіт із праці”	Затверджена наказом Держстату від 10.06.2016 р. № 90	Щомісячно не пізніше 7-го числа після звітного місяця	Інструкція щодо заповнення форми державного статистичного спостереження № 1-ПВ (місячна) “Звіт з праці”, затверджена наказом Держкомстату від 26.10.2009 р. № 403
№ 1-ПВ (квартальна) “Звіт із праці”	Затверджена наказом Держстату від 06.07.2018 р. № 134	Щоквартально не пізніше 7-го числа після звітного періоду одночасно з формою № 1-ПВ (місячна)	Інструкція щодо заповнення форми державного статистичного спостереження № 1-ПВ (квартальна) “Звіт з праці”, затверджена наказом Держкомстату від 26.10.2009 р. № 404
№ 1-РС (один раз на чотири роки) “Звіт про витрати на утримання робочої сили”	Затверджена наказом Держстату від 07.08.2014 р. № 227	Раз на рік у період проведення обстеження не пізніше 7 квітня	Роз'яснення Держстату від 10.07.2018 р. № 17.4-12/28

У звітності підприємства розрахунки зі страхування відображаються у:

1. “Баланс” Форма 1 у рядку 1625 “Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування”. У статті відображається сума заборгованості за

відрахуваннями на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхування майна підприємства й індивідуальне страхування його працівників [2, с. 126].

2. “Звіт про фінансові результати” Форма 2 у рядку 2510 “Відрахування на соціальні заходи”. У цьому розділі наводять відповідні елементи операційних витрат (на виробництво, збут, управління та інші операційні витрати), яких зазнало підприємство під час своєї діяльності протягом звітного періоду, за вирахуванням внутрішнього обороту. Тобто за вирахуванням витрат, які становлять собівартість продукції (робіт, послуг), що вироблена та спожита самим підприємством [1].

3. “Порядок формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування”. Основним додатком в цьому Порядку є Додаток 4: “Звіт про суми нарахованої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення, допомоги, компенсації) застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до органів Пенсійного фонду України”. Цей Додаток складається з [3, с. 89]:

- титульного аркушу, де відображаються реквізити підприємства вид його діяльності, кількість працівників, отримувач звіту та назви банків;
- таблиця 1. Нарахування єдиного внеску та додаток до неї;
- таблиця 2. Нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за деякі категорії застрахованих осіб (заповнюється районними (міськими) управліннями праці та соціального захисту населення);
- таблиця 3. Нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за осіб, які проходять строкову військову службу;
- таблиця 4. Нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на суми грошового забезпечення та додаток до неї;
- таблиця 5. “Відомості про трудові відносини осіб”;
- таблиця 6 “Відомості про нарахування заробітної плати (доходу) застрахованим особам”;
- таблиця 7 “Наявність підстав для обліку стажу окремим категоріям осіб відповідно до законодавства”;
- таблиця 8 “Відомості про осіб, які відповідно до Закону отримують допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, та осіб із числа непрацюючих працездатних батьків, усиновителів, опікунів, піклувальників, які фактично здійснюють догляд за дитиною-інвалідом, а також непрацюючих працездатних осіб, які здійснюють догляд за інвалідом I групи або за престарілим, який за висновком медичного закладу потребує постійного стороннього догляду або досяг 80-річного віку, якщо такі непрацюючі працездатні особи отримують допомогу або компенсацію відповідно до законодавства та нарахування сум єдиного внеску за батьків-вихователів дитячих будинків сімейного типу, прийомних батьків, якщо вони отримують грошове забезпечення відповідно до законодавства”;
- таблиця 9 “Відомості про осіб, які проходять строкову військову службу”;
- додаток №5 “Звіт про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску”;
- додаток 6. “Звіт про суми єдиного внеску, передбачених договором про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, які підлягають сплаті, та суми доплати до органів Пенсійного фонду України”.

Підприємства та організації подають відомості про нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування фізичними особами –

суб'єктами підприємницької діяльності. Крім того, платникам, які зобов'язані здійснити доплату до мінімального страхового внеску, органами Пенсійного фонду України для узгодження надсилається повідомлення-розрахунок, у якому зазначається розрахунок сум такої доплати, які підлягають сплаті за результатами підприємницької діяльності за звітний рік і обов'язково заповнюють та подають таблицю 3 додатку 6. Звіт у жодному разі не можна надсилати поштою, так як він не буде вважатися поданим [4, с. 248].

Починаючи з 2011 р. підприємство подає щомісячний звіт "Порядок формування та подання страховальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування", а з ним й інші додатки, такі як обов'язків додаток 4 "Нарахування внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" та інші.

Відстежити зміни на підприємстві набагато простіше за допомогою статистичних звітів. Наприклад таких як:

1. "Звіт про основні показники діяльності підприємства". Зокрема у таблиці 4 відображаються показники по працівниках та їх оплату праці;
2. "Звіт з праці";
3. "Звіт про кількість працівників, їхній якісний склад та професійне навчання";
4. "Звіт про фінансові результати і дебіторську заборгованість".

В основному, інформація по розрахунках із соціального страхування узагальнюється у фінансовій та в статистичній звітності. У фінансовій звітності відображається у Балансі (Звіт про фінансовий стан), форма №1 і у Звіті про фінансові результати, ф. №2. У статистичній звітності, основним документом є Звіт "Порядок формування та подання страховальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування". Складання звітності є завершальним етапом облікового процесу.

Розглянуто нормативно-законодавчі акти та спеціальну літературу з обліку розрахунків за соціальним страхуванням. Можемо зробити висновок, що законодавчо облік розрахунків за соціальним страхуванням регламентуються Законом України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування". Як соціально-економічна категорія, соціальне страхування – це система відносин з розподілу і перерозподілу національного доходу, які полягають у формуванні зі страхових внесків, що сплачують працюючі громадяни та роботодавці, державних дотацій спеціальних страхових фондів, кошти яких використовують для утримання осіб, які не беруть участі у суспільній праці.

Отже, зміни деяких законодавчих актів України мають на меті стимулювати легалізацію роботодавцями фонду оплати праці, через ослаблення умов, виконання яких дасть можливість суттєво знизити витрати на сплату єдиного соціального внеску. Витрати підприємств на оплату праці є одним із головних елементів витрат, які пов'язані практично з усіма видами діяльності підприємства. Тому організація обліку виплат працівникам є не тільки важливою ділянкою у системі обліку підприємства, а і ключовим фактором довгострокового розвитку, що забезпечить конкурентоспроможність суб'єкта господарювання на ринку.

Висновки. Досліджено організаційно-методичні аспекти обліку оплати праці і розрахунків з органами соціального страхування.

Проаналізовано особливості обліку оплати праці і розрахунків з органами соціального страхування на підприємствах та відображення у звітності. Основним документом, який визначає порядок організації оплати праці на підприємстві, розміри основної та додаткової заробітної плати, порядок преміювання працівників, є Положення про оплату праці на підприємстві.

Вивчено особливості узагальнення інформації оплати праці й розрахунків з органами соціального страхування у звітності підприємства, зокрема визначено, що дані про розрахунки за виплатами працівникам відображаються у фінансовій, статистичній, податковій та спеціальній звітності. У фінансовій звітності інформація, яка стосується витрат на оплату праці, відображається у ф. № 1 “Баланс” (Звіт про фінансовий стан) та ф. № 2 “Звіт про фінансові результати” (Звіт про сукупний дохід). До податкової звітності належить ф. 1 ДФ “Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку”.

1. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів. / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. 7-ме вид., доп. і перероб. Житомир: ПП “Рута”, 2012. 832 с.
2. Ведерников М.Д. Ринковий механізм регулювання оплати праці робітників (проблеми теорії і практики): монографія. Хмельницький: Евріка, ТОВ, 2001. 288 с.
3. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: навчальний посібник / під ред. М.В. Кужельного. 6-те видання, доповнене і перероблене. К.: А.С.К., 2016. 223 с.
4. Гриньова В.М., Шульга Г.Ю. Економіка праці та соціально-трудова відносини: навчальний посібник. К.: Знання, 2010. 310 с.
5. Колот А. М. Оплата праці на підприємстві: організація та удосконалення. К.: Фірма “Праця”, 2017. 267 с.
6. Крищенко К.І. Удосконалення організаційно-економічного механізму управління оплатою праці / К.І. Крищенко. *Україна: аспекти праці*. 2017. № 6. С. 9-16.

References

1. *Financial accounting: a textbook for students of the specialty "Accounting and Auditing" of higher education*, ed. F.F. Butynets, 7th ed., PE “Ruta”, 2012.
2. Vedernikov, M.D. *Market mechanism for regulating of remuneration of labor of works (problems of theory and practice): monograph*, Eureka Ltd., 2001.
3. Grabova, N.M. *Accounting Theory*, ed. M.V. Kuzhelnyi, 6th edition, ASKK, 2016.
4. Grinova, V.M., Shulga, G.Yu. *Labor economics and social-labor relations*, Knowledge, 2010.
5. Kolot, A.M. *Remuneration of labor at the enterprise: organization and improvement*, Firm “Labor”, 2017.
6. Kishchenko, K.I. “Improving the organizational and economic mechanism of wage management.” *Ukraine: aspects of work*, no. 6, 2017, pp. 9-16.

УДК 338.48 (477)

doi: 10.15330/apred.2.15.52-64

Передерко В. П.

АНАЛІЗ ПОТОКІВ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ У 2018 Р. ЗА ДАНИМИ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ. ЧАСТИНА 1

Управління міжнародного співробітництва,
євроінтеграції, туризму та інвестицій
Івано-Франківської облдержадміністрації,
вул. Грушевського, 21, м. Івано-Франківськ,
76000, Україна,
тел.: (0342) 55 19 25,
e-mail: vitaliyperederko@gmail.com

Анотація. Офіційна статистика не може відображати повноцінну і реальну картину внутрішніх туристичних потоків Івано-Франківської області через недосконалість методології